

Joanna Łuczyńska

"Poeta antropocentrycznego pesymizmu. Twórczość Eugeniusza Boratyńskiego w oczach polskich badaczy", Lucjan Suchanek, "Ruch Literacki" z.3 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/4 (62), 168

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SUCHANEK Lucjan: Poeta antropocentrycznego pesymizmu. Twórczość Eugeniusza Boratyńskiego w oczach polskich badaczy. "Ruch Literacki" 1976 z. 3 s. 177-182.

Autor śledzi zainteresowanie polskich badaczy twórczością Eugeniusza Boratyńskiego - romantyka odkrytego przez symbolistów. Ważniejsze opracowania o Boratyńskim otwiera monografia M. Zdziechowskiego "Byron i jego wiek" (1897). Istotny etap w refleksji nad pisarstwem autora "Zmierzchu" przypada na dwudziestolecie międzywojenne - rozprawy A. Brücknera, W. Lednickiego, K.W. Zawodzińskiego. Podsumowując stan badań nad twórczością Boratyńskiego podkreśla autor różnorodność ujęć i interpretacji, określoną w równym stopniu dyspozycjami badaczy, jak zespołem dostępnych im narzędzi metodologicznych oraz utrwalonych, znamienych dla epoki, tendencji światopoglądowych i estetycznych.

BP/62/59

J.Ł.

(II) SZYBIST Maciej: Witkacy - kochany wariat. "Miesięcznik Literacki" 1976 nr 5 s. 51-57.

Próba rewizji społecznego znaczenia legendy Witkacego, podjęta z okazji wspólnego wydania jego utworów: "Narkotyki" i "Niemyte dusze". Autor eseju podkreśla tragizm położenia artysty, którego literatura i sztuka, oceniane jako transpozycja ekstrawaganckiego sposobu bycia na teren literatury, spotykały się ze strony społeczeństwa ze stałą reakcją lekceważenia. Konfrontując obecne w "Narkotykach" treści z obrazem pisarza przekazanym przez tradycję i utrwalonym w świadomości potocznej pokazuje autor, jak legenda Witkacego-katastrofisty ulega weryfikacji w zderzeniu z rzeczywistością tekstu. Jednocześnie wskazuje przyczyny ideowego "zniechęcenia i zaprzestania" ujawnianego w postawie artysty i przenikającego do literatury ("Niemyte dusze"), które oznacza kompensację narodowych urazów za pomocą pozy, "puszenia się", pozorów. Niemożność prawdziwego istnienia, brak kryteriów w świecie błazeńskim i farsowym stanowią - jak sugeruje autor - motywację egzystencjalnej sytuacji Witkacego.

BP/62/60

E.Ł.